

РЕШЕНИЕ

№ 5204

гр. София, 02.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 11.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **4480** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на Сдружение „Искаме справедливост и сигурност на пътя“, чрез адв. Г. Б., срещу решение рег. № 343004-4/11.04.2023 г. на директора на ОДМВР – С. в частта, с която е отказан достъп до обществена информация по т. 7 от заявление рег. № 343004-2/29.03.2023 г.

В жалбата се развиват доводи, че исканата информация е обществена и следва да бъде представена при поискване. Поддържа, че информацията за имената на вещите лица не е защитена и не представлява информация от досъдебните производства.

Ответната страна - директора на ОДМВР – С., чрез процесуалния си представител, изразява в условията на алтернативност становище за недопустимост и неоснователност на жалбата. Поддържа, че исканата информация е предоставена, при което липсва отказ, респ. правен интерес от оспорване. Развива доводи, че исканата информация по т. 7 от заявлението не се създава, събира или съхранява във вида, в който е поискана. Счита, че информацията не е налична, а трябва да бъде създадена, за да се удовлетвори искането по т. 7 от заявлението, което не е целта на закона. В тази връзка се поддържа, че органът няма задължение да издирва, обобщава или систематизира данни, за да ги предостави на заявителя.

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа

страна:

Настоящото административното производство е образувано със заявление рег. № № 343004-2/29.03.2023 г. на Сдружение „Искаме справедливост и сигурност на пътя“, с което от директора на ОДМВР – С. е поискан достъп до следната обществена информация: 1. Колко досъдебни производства за ПТП с пострадали и/или починали се разследват в момента в ОДМВР – С., като броят им бъде посочен поотделно за всяко районно управление? 2. Колко от делата по т. 1 са забавени повече от 6 месеца, но по – малко от 1 година? 3. Колко от делата по т. 1 са забавени повече от 1 година? 4. Колко от делата по т. 1 са забавени повече от 2 години? 5. Каква е причината за забавянето на делата по т. 2, т. 3 и т. 4? 6. С кои вещи лица, изготвящи СМЕ и А., работят служителите на отдел „Разследване“ по дела по т. 1 (в отговора да не бъдат включвани вещите лица по оценителските експертизи, а да бъдат посочени вещите лица, които изготвят А., касаещи механизма на ПТП)? 7. Колко от делата по т. 1 на кое нещо лице са предоставени за експертиза – СМЕ и А. и по колко време отнема на вещото лице средно, за да изготви същата? Какъв е най – краткият и най – дългият период на забавяне? Колко от делата и при кои вещи лица се забавят повече от 6 месеца?

Последвало е издаване на решение рег. № 343004-4/11.04.2023 г. на директора на ОДМВР – С., с което се предоставя исканата информация, посочена от т. 1 до т. 6 в заявлението, а по отношение на т. 7 в заявлението е отказан достъп до информация.

Органът е достигнал до извод, че целта на ЗДОИ е да се даде възможност на гражданите и организациите да се запознаят със съществуващата информация, която вече е създадена, обработена и се съхранява в административните органи, но не дава възможност под формата на искане за достъп до обществена информация да се налага създаване на информация, която законът не изисква от задължените лица. Информацията, която не е налична, а се предполага създаването ѝ, не подлежи на предоставяне на основание чл. 2, ал. 1 ЗДОИ. Направен е извод, че за да се състави мнение за дейността на задължения субект, следва информацията да е налична. Посочва се, че за предоставянето на информацията по т. 7 от заявлението е необходима допълнителна заявка за обработка за всеки конкретен запис и изготвяне на нарочна справка. Счита, че не е въведено законово изискване да се събира исканата информация или да се създават справки по конкретно искане, т. е. липсва законово задължение да се създава, съхранява и предоставя информация по т. 7 от заявлението във вида, в който е поискана. Допълнително е налице позоваване на чл. 14, ал. 2, т. 4 ЗДОИ. По тези съображения е отказан достъп до исканата информация по т. 7 от заявлението.

При така установените факти, Административен съд София-град достига до следните правни изводи:

Жалбата срещу решението е подадена в законоустановения срок и от легитимирано лице – адресат на постановеното решение и против акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност, доколкото не е предоставен достъп до исканата информация по т. 7 от заявлението.

Неоснователни са доводите за недопустимост на жалбата, обосновани с разбирането, че е предоставена исканата информация. В тази връзка следва да се отбележи, че с жалбата не се оспорва предоставянето на информация, посочена от т. 1 до т. 6 в заявлението, а се оспорва изричният отказ за предоставяне на информация по т. 7 от заявлението, което е и предметът на съдебен контрол по настоящото дело.

След служебна проверка законосъобразността на оспореното решение на основанията по чл. 146 АПК, вр. чл. 168 АПК, съдът намира жалбата за частично основателна по следните съображения:

Заявлението е адресирано до директора на ОДМВР – С., който има качеството на задължен субект по чл. 3, ал. 1 ЗДОИ, поради което същият има правомощия да се произнася по исканията за достъп до обществен информация. В тази връзка оспорваният акт е издаден от компетентен орган.

Оспорваният отказ има необходимата писмена форма по чл. 28, ал. 2 ЗДОИ и изискуемото съдържание по чл. 38 ЗДОИ. Изложени са фактически и правни основания, позволяващи да се разберат причините, поради което е издаден актът.

Не са налице допуснати съществени процесуални нарушения при издаването на акта.

Налице е неправилно приложение на материалния закон в частта, с която се отказва достъп до обществена информация по т. 7 от заявлението, изразяваща се в следното: Колко от делата по т. 1 (досъдебни производства за ПТП с пострадали и/или починали, разследват в момента от ОДМВР – С.) на кое вещо лице са предоставени за експертиза – СМЕ и А. и по колко време отнема на вещото лице средно, за да изготви същата? Какъв е най – краткият и най – дългият период на забавяне? Колко от делата и при кои вещи лица се забавят повече от 6 месеца?

Информацията се отнася за висящите в ОДМВР – С. досъдебни производства за ПТП с пострадали и/или починали (брой възложени СМЕ и А. на вещи лица по тези производства и време на изготвяне на експертизите – средно, най – кратко и най – дълго, респ. брой експертизи, които са изготвени за повече от 6 месеца). Исканата информация е твърде общо формулирана (брой възложени СМЕ и А. на вещи лица по тези производства и време на изготвяне на експертизите – средно, най – кратко и най – дълго, респ. брой експертизи, които са изготвени за повече от 6 месеца), поради което не касае конкретни случаи (не се иска информация, събрана, създадена и съхранена за точно определено дело). В този смисъл не се дава конкретика по съответните производства, поради което не се прилагат специалните нормите на НПК, т. е. ЗДОИ е приложимият ред за достъп до обсъжданата информация.

По дефиницията на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ „обществена информация“ е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти. Една информация е обществена, когато са налице две визирани в правната норма кумулативни изисквания - да е свързана с обществения живот в страната и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти.

Не е налице легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - живота на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото като група хора има характер на обществена информация. В конкретния случай търсената информация е свързана с обществен живот в Република България, доколкото се отнася за принципните проблеми при разследване на транспортни престъпления и противодействието на държавата спрямо тези престъпления.

За да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, т. е. информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя

би могла да притежава исканата от закона специална цел. Безспорно изготвянето на СТЕ и СМЕ е част от етапа на разследване на транспортни престъпления, поради което е свързано с дейността на ОДМВР. Продължителността на изготвяне на СТЕ и СМЕ е от значение за времетраенето на съответното разследване, а последното има значение при съставянето на мнение за дейността на задължения субект (налице е исканата от закона специална цел). Също така няма пречка да се предостави информация за имената на вещите лица, които са натоварени с изготвянето на СТЕ и СМЕ по тази категория висящи производства.

Неоснователни са доводите, че информацията не е налична, обосновано с разбирането, че органът няма задължение да издирва, обобщава или систематизира данни, за да ги предостави на заявителя. От значение е дали информацията отговаря на критериите по чл. 2, ал. 1 ЗДОИ (свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти). Ако информацията отговаря на тези критерии и не попада в изключенията на закона, какъвто е настоящият случай, органът е длъжен да я обобщи, за да я предостави. Ирелевантно е дали се иска описателно самата информация, поради което задълженият субект не може да откаже достъп с мотив, че трябва да я обобщи. В този смисъл е съдебната практика: Решение № 9399/19.06.2019 г. по адм. д. № 5577/2018 г. на ВАС и решение № 748/22.01.2015 г. по адм. д. 6233/2014 г. на ВАС.

Горното налага извод за незаконосъобразност на решението в оспорваната част, което налага отмяната му в тази част и връщане на преписката на задължения субект, за а се предостави исканата информация по т. 7 от заявлението.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК ответната страна следва да заплати направените от жалбоподателя разноски за държавна такса от 10 лева и адвокатски хонорар в размер на 1000 лева, който е платен в брой, видно от представения договор за правна помощ.

В срок е направено възражение за прекомерност на адвокатски хонорар, което съдът намира за неоснователно. Вярно, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност, но се претендира минималният размер за адвокатски хонорар – арг. чл. 8, ал. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение рег. № 343004-4/11.04.2023 г. на директора на ОДМВР – С. в частта, с която е отказан достъп до обществена информация по т. 7 от заявление рег. № 343004-2/29.03.2023 г. на Сдружение „Искаме справедливост и сигурност на пътя“.

ВРЪЩА административната преписка на административния орган, който в 14-дневен срок от получаване на съобщението следва да предостави достъп до обществена информация по т. 7 от заявление рег. № 343004-2/29.03.2023 г. на Сдружение „Искаме справедливост и сигурност на пътя“, като се съобрази с мотивите в настоящия съдебен акт.

ОСЪЖДА Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи (ОДМВР) –

[населено място] да заплати на Сдружение „Искаме справедливост и сигурност на пътя“ сумата в размер на 1010 лева, представляваща направени по делото разноски.
Решението е окончателно – чл. 40, ал. 3 ЗДОИ.

Съдия: